

۱۲۳۰ پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی ﷺ

سرشناسه :	یزدانی، سیدمحمد، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور :	تقدسریال الأسباب الحسن والحسين ﷺ و معاویه/سیدمحمد یزدانی.
مشخصات نشر :	قم : مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری :	۳۷۶ ص.؛ ۱۴ × ۲۱ س.م.
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۴۲۹-۱۴۴-۶
وضعیت فهرست نویسی :	فیبا
یادداشت :	کتابنامه.
موضوع :	سریال‌های تلویزیونی -- تاریخ و نقد
موضوع :	Television series -- History and criticism
موضوع :	فیلم‌نامه‌ها -- تاریخ و نقد
موضوع :	Motion picture plays -- History and criticism
شناسه افزوده :	جامعة المصطفی ﷺ العالمية.
رده بندی کنگره :	مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
رده بندی دیویی :	۱۳۹۶ ی۴ س۸/ ۱۹۹۲ PN
شماره کتابشناسی ملی :	۴۵۷۹۲۵۳

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

تقدسریال الأسباب الحسن والحسين ﷺ و معاویه
مؤلف: سید محمد یزدانی
چاپ اول: ۱۳۹۶ ش / ۱۴۳۸ ق
ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
● چاپ: نارنجستان ● قیمت: ۱۷۵۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۳۰۰ نسخه

مراکز پخش

- ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نبش کوچه ۱۸
- تلفن: +۹۸ ۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴ دورنگار: داخلی ۱۰۵ - ۳۷۸۳۹۳۰۹ +۹۸ ۲۵
- ایران، قم، بلوار محمدامین، سه‌راه سالاریه. تلفن: +۹۸ ۲۵ ۳۲۱۳۳۱۰۶
- ایران، قم، ساختمان ناشران، طبقه سوم، پلاک ۳۰۸. تلفن: +۹۸ ۲۵ ۳۷۸۴۲۴۰۲

📧 https://telegram.me/pub_almostafa
🌐 <http://www.buy-pub.miu.ac.ir/>

✉ miup@pub.miu.ac.ir
🌐 pub.miu.ac.ir

باسپاس از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

- مدیر انتشارات: مرتضی محمدعلی نژاد شانی
- مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری
- ناظر فنی: محمدباقر شکری
- ناظر گرافیک: مسعود مهدوی
- ناظر چاپ: نعمت‌الله یزدانی
- صفحه‌آرا: محمد خسرویگی

نقد سريال الأسياط «الحسن و الحسين عليهما السلام» و معاويه

سيد محمد يزداڻي

مركز بين المللي
ترجمه و نشر
المصطفى صلى الله عليه وسلم

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی فرا روی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که همه به نوعی برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پای‌بندی به دین و سنت در مدیریت همه‌جانبه کشورها بسیار چالش‌برانگیز می‌نماید. از این‌رو مطالعات و پژوهش‌های به‌روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و عمق و اصالت اندیشه‌های ناب، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت تمامی بنیان‌گذاران این شجره طیّبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی رحمته‌الله و مقام معظم رهبری (دام ظلّه العالی) می‌باشد.

«جامعه المصطفی رحمته‌الله العالمیة» برای تحقق این رسالت خطیر و در مسیر نشر معارف ناب محمدی رحمته‌الله «مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی رحمته‌الله» را تأسیس کرده است.

در پایان لازم می‌دانیم تلاش همه عزیزانی را که در نشر این کتاب سهمی داشته‌اند، سپاس گزارده، ارباب فضل و معرفت را به یاری بخوانیم تا ما را از دیدگاه‌های سازنده خویش بهره‌مند سازند.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفی رحمته‌الله

فهرست

- مقدمه ۱۳
- نقد سریال «الحسن والحسين و معاويه» ۱۷
- اهداف سریال ۱۸
۱. عبدالله بن سبأ، محور اصلی سریال ۱۹
- افسانه عبدالله بن سبأ و بی اعتبار نشان دادن اساس مذهب شیعه ۲۰
- نکته اول: ضعف سندی داستان عبدالله بن سبأ ۲۱
- نکته دوم: تناقض گویی سازندگان درباره شخصیت او ۲۵
- نکته سوم: تصریح بزرگان شیعه و سنی بر افسانه بودن عبدالله بن سبأ ۲۷
- الف) مرحوم کاشف الغطاء ۲۸
- ب) آیت الله خوئی ۲۸
- ج) دکتر طه حسین ۲۸
- د) دکتر عبدالعزیز الهلابی ۲۹
- ه) دکتر علی النشار ۲۹
- و) دکتر محمد کامل حسین طیب ۳۰
- نکته چهارم: کم اعتبار شدن عدالت در صحابه ۳۰
۲. توجیه اختلاف میان اصحاب ۳۵
- گفتار اول: مخفی کردن حقایق و جلوگیری از نشر آن، جزئی از مذهب اهل سنت ۳۷
۱. غزالی: خواندن مقتل حسین حرام است؛ زیرا سبب بدبینی به صحابه می شود! ۳۷

۲. ذهبی: نقل درگیری‌های صحابه، حرام و از بین بردن مدرک آن لازم است! ۳۸.
۳. احمد بن حنبل: هر جا مطلبی بر ضد صحابه بود، آن را از بین ببرید! ۳۹
۴. ابویعلیٰ حنبلی: اگر کسی درگیری‌ها و بدی‌های صحابه را نقل کرد، باید حبس ابد شود! ۴۰
۵. ابن عربی: ابن قتیبه نادان است، زیرا بدی‌های صحابه را بازگو کرده ۴۱
۶. ابن تیمیّه: پرهیز از نقل درگیری‌های صحابه، مطابق با آیین اهل سنت است! ۴۱.
۷. محمد بن عبد الوهاب: اگر کسی چیزی از بدی‌های معاویه را بازگو کند، سنی نیست! ۴۲
۸. ابن حجر هیثمی: باید از بازگو کردن درگیری‌های صحابه روی گردان باشیم! ۴۲.
۹. حاجی خلیفه: روح ضعیف برخی مسلمانان، قدرت و تحمل شنیدن درگیری‌های صحابه را ندارد! ۴۳
۱۰. بدرالدین عینی: نباید درگیری‌های صحابه را نقل کرد، بلکه باید همه آنها را توجیه نمود! ۴۳
۱۱. خطیب بغدادی: در ذکر فضایل، باید ابوبکر و عمر را بر همه مقدم دانست و روایات درگیری را نقل نکرد! ۴۴
۱۲. ابن الصلاح: اشکال اصلی استیعاب نقل درگیری‌های بین صحابه است! ۴۵.
۱۳. ابن بطه حنبلی: نوشتن، شنیدن و حتی نگرستن به کتاب‌های مربوط به درگیری صحابه، حرام است! ۴۶
- گفتار دوم: آمار کشته‌های جنگ جمل و صفین ۴۹
۱. آمار کشته‌شدگان جمل ۴۹
۲. آمار کشته‌شدگان صفین ۵۱
- گفتار سوم: شرکت‌کنندگان در جنگ صفین و جمل از اصحاب ۵۵
- گفتار چهارم: کشته‌شدگان در جنگ صفین از اصحاب ۵۸
۱. عمار یاسر ۵۹
۲. خزیمه ذوالشهادتین ۶۳
۳. هاشم بن عتبّه ۶۶
۴. ابوفضاله الأنصاری ۶۹
۵. سهیل بن عمرو الأنصاری ۷۰
۶. بدیل بن ورقاء و فرزندش عبدالله ۷۰

۷. عبدالله بن کعب مرادی..... ۷۱
۸. ابو عمره انصاری..... ۷۱
۹. أبو حازم البجلی..... ۷۲
۱۰. جندب بن زهیر العامری..... ۷۳
۱۱. محمد بن سلیمان بن رفاعه..... ۷۳
۱۲. سعد بن الحارث..... ۷۴
۱۳. عبدالله بن أرقم..... ۷۴
۱۴. یعلی بن امیه..... ۷۵
۱۵. اویس قرنی..... ۷۶
- گفتار پنجم: پیش‌بینی‌های رسول خدا ﷺ از جنگ جمل و صفین..... ۷۷
۱. جنگ امیر مؤمنان ﷺ با ناکثین، قاسطین و مارقین، به دستور رسول خدا ﷺ..... ۷۷
- دسته اول: روایت‌هایی که از شخص امیر مؤمنان ﷺ نقل شده است..... ۷۸
- دسته دوم: روایاتی که از عمار بن یاسر رحمة الله علیه نقل شده است..... ۸۲
- دسته سوم: روایت‌هایی که از عبدالله بن مسعود نقل شده است..... ۸۳
- دسته چهارم: روایاتی که از ابویوب انصاری نقل شده است..... ۸۳
- دسته پنجم: روایت‌هایی که از خزیمه ذوالشهادین نقل شده است..... ۸۶
- دسته ششم: روایاتی که از ابوسعید خدری نقل شده است..... ۸۷
۲. بر حذر داشتن عائشه، از جنگ با امیر مؤمنان ﷺ..... ۸۸
۳. بر حذر داشتن طلحه و زبیر از جنگ با امیر مؤمنان ﷺ..... ۹۸
۳. دفع گناه کشتن عثمان از صحابه..... ۱۰۳
- دیدگاه اهل سنت درباره قاتلان عثمان..... ۱۰۴
- صحابه‌ای که قاتل عثمان به‌شمار می‌روند..... ۱۰۶
۱. عبدالرحمن بن عدیس بلوی..... ۱۰۹
۲. عمرو بن حمق خزاعی..... ۱۱۰
۳. حکیم بن جبلة..... ۱۱۱
۴. فروة بن عمرو انصاری..... ۱۱۴
۵. جبلة بن عمرو انصاری که مانع از دفن عثمان در قبرستان مسلمانان شد..... ۱۱۴
۶. طلحة بن عبدالله..... ۱۱۹

- الف) عبدالرحمن بن عدیس، از طلحه فرمان می گرفت ۱۲۰
- ب) طلحه، اجازه نمی داد برای عثمان آب ببرند ۱۲۱
- ج) نامه نوشتن طلحه به مردم مصر ۱۲۲
- د) اعتراف طلحه به کشتن عثمان ۱۲۳
- ه) امیرمؤمنان علیه السلام، طلحه را در کشته شدن عثمان مقصر می دانست ۱۲۶
- و) کشته شدن طلحه به انتقام خون عثمان ۱۲۶
- ز) سودان، عثمان را به درخواست طلحه کشت ۱۳۰
۷. نقش عایشه در قتل عثمان ۱۳۱
- الف) عایشه، فرمان قتل عثمان را صادر کرد ۱۳۲
- ب) نمونه هایی از تحریک های عایشه ۱۳۶
- ج) سرانجام کار عایشه در جنگ جمل ۱۳۹
۴. اثبات روابط حسنه میان اهل بیت علیهم السلام و خلفا ۱۴۱
- نکته اول: سند روایت ضعیف است ۱۴۲
- نکته دوم: نکته های مهم در این روایت ۱۴۸
- نکته سوم: امیرمؤمنان علیه السلام، به بی گناهان خانه عثمان پناه داده بود، نه به خود عثمان ۱۴۹
- نکته چهارم: امیرمؤمنان علیه السلام قسم یاد کرد که از عثمان دفاع نکند ۱۵۲
- نکته پنجم: رابطه نیک میان حسنین علیهم السلام و مروان بن حکم ۱۵۵
- نکته ششم: چرا امام علی علیه السلام، عثمان را دفن نکرد؟ ۱۵۹
۱. ابن جوزی و سلونی ۱۶۰
۲. دفن مسلمان واجب است ۱۶۱
۳. عثمان سه روز دفن نشد ۱۶۴
۵. تطهیر چهره دشمنان اهل بیت علیهم السلام ۱۷۵
- تطهیر چهره معاویه ۱۷۸
- گفتار اول: معاویه از زبان رسول خدا صلی الله علیه و آله ۱۷۹
۱. معاویه در تابوتی از آتش ۱۸۵
۲. معاویه، بر غیر ملت اسلام می میرد ۱۸۸
۳. معاویه در پایین ترین نقطه جهنم ۱۹۳
۴. لعنت رسول خدا صلی الله علیه و آله بر معاویه ۱۹۳
- روایت اول: ابوهلال از ابو برزه ۱۹۸
- روایت دوم: عبدالله بن الحارث از مطلب بن ربیع ۱۹۸

- روایت سوم: طاووس از عبدالله بن عباس ۱۹۹
- روایت چهارم: مسلم نیشابوری ۲۰۱
۵. معاویه و سپاهش، گروهی بدکار هستند ۲۰۴
- گفتار دوم: همه فضائل نقل شده برای معاویه دروغ است ۲۰۶
۱. معاویه برای پدید آوردن فضیلت، پاداش می داد ۲۰۹
۲. کشتن نسائی به خاطر عدم نقل فضائل معاویه ۲۱۰
۳. شکستن منبر حاکم نیشابوری به علت عدم نقل فضائل معاویه ۲۱۲
- گفتار سوم: دیانت معاویه ۲۱۳
۱. معاویه شراب می خورد ۲۱۳
۲. معاویه، رباخوار بود ۲۱۶
۳. معاویه، بت خرید و فروش می کرد ۲۱۸
۴. حکم معاویه، در برابر حکم رسول خدا ﷺ ۲۲۰
۵. معاویه و تحریم تبلیه، به سبب دشمنی با امام علی علیه السلام ۲۲۲
۶. معاویه و جلوگیری از تبلیغ سنت پیامبر ﷺ ۲۲۸
۷. همه تلاش معاویه، از بین بردن سنت پیامبر ﷺ بود ۲۳۰
۸. طعن معاویه به رسول خدا ﷺ ۲۳۳
۹. رازداری معاویه! ۲۳۴
- گفتار چهارم: معاویه و عایشه ۲۳۶
۱. ارسال اموال فراوان برای عایشه ۲۳۷
۲. نفرین عایشه بر معاویه و عمرو بن عاص ۲۳۸
۳. عایشه، معاویه را با فرعون مقایسه می کند ۲۴۰
- گفتار پنجم: معاویه از دیدگاه بزرگان اهل سنت ۲۴۰
۱. حسن بصری: معاویه چهار خصلت داشت که یکی آنها برای جاودانگی او در جهنم کفایت می کند ۲۴۱
۲. امام شافعی: شهادت چهار نفر از صحابه پذیرفته نمی شود ۲۴۲
۳. عبدالرزاق صنعانی: مجلس ما را با یاد پسر ابوسفیان کتیف نکنید ۲۴۲
۴. ابن ابی الحدید و معاویه ۲۴۳
۵. دیدگاه جاحظ درباره معاویه ۲۴۵
- گفتار ششم: معاویه و خونخواهی از عثمان ۲۴۵

۱. معاویه کشتن عثمان را دوست داشت..... ۲۴۶
۲. معاویه به خاطر این می جنگید که برگرده مردم سوار شود..... ۲۴۸
- گفتار هفتم: دیدگاه اهل بیت علیهم السلام درباره معاویه..... ۲۴۹
۱. دیدگاه امیر مؤمنان علی علیه السلام درباره معاویه..... ۲۴۹
- الف) معاویه و پیروانش، دشمنان خدا، قرآن و سنت پیامبر ﷺ و باقی ماندگان جنگ احزاب..... ۲۵۰
- ب) معاویه، اسلام نیاورد، بلکه کفر خود را پنهان کرد..... ۲۵۳
- ج) معاویه، مسخ شده بود و جسمی کچاندیش داشت، زمین باید از وجود او پاک شود..... ۲۵۶
- د) معاویه از اهل قرآن نیست..... ۲۵۷
- ه) گروه طاغی که شیطان فرمانده آن است..... ۲۵۷
- و) معاویه و پدرش، همواره دشمن رسول خدا ﷺ بودند..... ۲۵۹
- ز) معاویه، رهرو راه پدرانش بود..... ۲۶۰
- ح) در رگ های معاویه به جای خون، شیطان جاری است..... ۲۶۲
- ط) معاویه، همانند شیطان رجیم..... ۲۶۲
۲. دیدگاه امام حسن علی علیه السلام درباره معاویه..... ۲۶۳
۳. دیدگاه امام حسین علی علیه السلام درباره معاویه..... ۲۶۶
- گفتار هشتم: معاویه، امام حسن علی علیه السلام را مسموم کرد..... ۲۷۴
- شادی معاویه از شهادت امام حسن علی علیه السلام..... ۲۸۷
- گفتار نهم: معاویه و ناسزاگویی به امیر مؤمنان علی علیه السلام..... ۲۹۳
۱. حکم سب امیر مؤمنان از دیدگاه رسول خدا ﷺ..... ۲۹۳
۲. ناسزا به علی علیه السلام، ناسزا به رسول خدا ﷺ..... ۲۹۴
۳. پیش بینی امیر مؤمنان علی علیه السلام از سب آن حضرت به وسیله دشمنانش..... ۲۹۴
۴. ناسزاگویی معاویه به امیر مؤمنان با سند صحیح..... ۲۹۷
۵. دستور معاویه به سب علی علیه السلام..... ۲۹۹
۶. تلاش نووی در توجیه روایت صحیح مسلم..... ۳۰۱
۷. اعتراف علمای اهل سنت به حذف «مأمور به»..... ۳۰۳
- الف) ابن تیمیه حرانی..... ۳۰۳
- ب) مقبل بن هادی الوادعی..... ۳۰۴
- ج) دکتر شیخ موسی شاهین لاشین..... ۳۰۵
- د) شیخ حسن بن علی السقاف..... ۳۰۶

- ۳۰۸..... (ه) ملاعلی قاری.....
- ۳۰۸..... (و) محب‌الدین طبری.....
- ۳۰۸..... (ز) علامه قندوزی.....
- ۳۰۹..... (ح) روایت‌های دیگر در اثبات ناسزاگویی معاویه به حضرت امیر ع.....
- ۳۱۴..... ۸. ناسزاگویی معاویه به امام علی، امام حسن و امام حسین ع.....
- ۳۱۶..... ۹. اعتراف علمای اهل سنت به ناسزاگویی معاویه به اهل بیت ع.....
- ۳۱۶..... الف) ابن تیمیه حرانی.....
- ۳۱۷..... ب) حافظ شمس‌الدین ذهبی.....
- ۳۱۷..... ج) عمادالدین ابی‌الفداء.....
- ۳۱۸..... د) قاضی شیخ محمد الخضرمی المصری.....
- ۳۱۹..... ه) الإمام الحافظ احمد بن محمد بن الصدیق الغماری.....
- ۳۲۱..... (و) عبد القادرین عمر بغدادی.....
- ۳۲۱..... (ز) محمد فرید بک.....
- ۳۲۲..... ح) شیخ محمد بن أحمد ابوزهره.....
- ۳۲۶..... ط) استاد شیخ أبوعلی المودودی.....
- ۳۲۶..... ی) استاد کاتب عبدالرحمن الشرفاوی.....
- ۳۲۸..... ک) دانشمند مغربی، شیخ عبدالله بن عبدالقادر التلیدی.....
- ۳۲۸..... ل) شیخ حسن بن فرحان المالکی.....
- ۳۲۹..... م) روایت‌های دیگری در سب امیر مؤمنان ع به وسیله بنی‌امیه.....
- ۳۳۰..... ۱۰. ناسزاگویی به علی ع، تا زمان عمر بن عبدالعزیز ادامه داشت.....
- ۳۳۵..... ۱۱. ناسزاگویی به علی ع، بر فراز هفتاد هزار منبر.....
- ۳۳۵..... ۱۲. علی ع را در منابر شرق و غرب عالم لعن می‌کردند.....
- ۳۳۵..... ۱۳. تواتر اخبار ناسزاگویی بنی‌امیه.....
- ۳۳۶..... ۱۴. ناسزاگویی به اهل بیت ع برای تقرب به دشمنان آنان.....
- ۳۳۷..... ۱۵. استواری حکومت بنی‌امیه، با ناسزاگویی به امیر مؤمنان ع.....
- ۳۳۷..... ۱۶. تحریف روایت منزلت.....
- ۳۳۸..... ۱۷. تهمت ارتداد به امیر مؤمنان ع.....
- ۳۳۹..... ۱۸. چهارصد هزار درهم جایزه جعل حدیث در مذمت امیر مؤمنان ع.....
- ۳۴۰..... ۱۹. نزول آیه «تولی کبره» در مذمت علی ع.....
- ۳۴۱..... ۲۰. کشتن هر کودکی که نامش علی باشد.....
- ۳۴۲..... گفتار دهم: آیا معاویه کاتب وحی بود؟.....

۱. بررسی روایت کتابت وحی، به وسیله معاویه..... ۳۴۲
 ۲. نظر علمای اهل سنت، درباره کتابت وحی به وسیله معاویه..... ۳۵۳
 ۳. کتابت وحی، سبب عصمت از گناه نمی شود..... ۳۵۵
 ۴. معاویه، برتر از حضرت عیسی..... ۳۵۹
 ۵. نصارا و نویسندگی وحی..... ۳۶۱
 ۶. اسلام معاویه..... ۳۶۳
 ۷. کتابت وحی به وسیله معاویه در کتاب‌های شیعه..... ۳۶۴
- کتابنامه..... ۳۶۷

مقدمه

پخش مجموعه تلویزیونی «المعاویه» یا «الحسن و الحسين (علیهما السلام)» از شبکه‌های تلویزیونی کشورهای عربی در ایام ماه مبارک رمضان ۱۴۳۲ هجری واکنش‌های متعددی از سوی مراجع تقلید جهان تشیع و علمای اهل سنت در پی داشته است.

این سریال که حاصل سرمایه‌گذاری حکومت‌های عربی و حضور برخی از هنرپیشگان مشهور آنها بوده، با تحریف وقایع صدر اسلام و دوران خلافت حضرت علی (علیه السلام) در صدد تبرئه خلاف‌کاری‌ها و جنایات معاویه و خلفای بنی‌امیه، به‌ویژه کشتار مسلمانان و به‌خصوص فاجعه کربلا می‌باشد و باگذر از بدعت‌های ایجاد شده در جامعه اسلامی، درصدد القای تحلیلی نادرست از وقایع صدر اسلام و سیره اهل بیت (علیهم السلام) بر مخاطبان می‌باشد.

دست‌اندرکاران این سریال با برخورداری از دلارهای نفتی، اداره اوقاف کشورهای سعودی، کویت و اردن، و تراوشات ذهنی مفتی‌ها و شیوخ وهابیت، با امکان دسترسی به اماکن اسلامی در مکه، مدینه و دیگر

شهرهای اسلامی از شام تا عراق را داشته‌اند و با پخش تصاویر چهره‌های منور ائمه (علیهم‌السلام) در راستای تحقق نیت شوم وهابیت برای تقدس‌زدایی از مقدسات شیعیان گام برداشته‌اند.

از آنجا که تعالیم ناب اسلام در حال گسترش در تمام جهان است، دشمنان مکتب اهل‌البیت (علیهم‌السلام) با این‌گونه ترفندها در پی اختلاف‌افکنی میان مسلمانان هستند تا از گسترش تفسیر دین از طریق آموزه‌های اهل‌بیت (علیهم‌السلام) جلوگیری کنند و آتش فتنه میان شیعه و سنی را برافروزند که این سریال در واقع نمونه‌ای از ناتوی فرهنگی - هنری دشمن است. این سریال به کارگردانی دو کارگردان به نام‌های «محمد العنزی کویتی» و «عبدالباری ابوالخیر سوری» در صدد ترسیم اهدافی بودند که بخش‌هایی از آنها عبارتند از:

۱. مقابله با ویژگی عصمت ائمه اطهار (علیهم‌السلام)؛
۲. زدودن نفاق از شخصیت برخی صحابه و توجیه بدعت‌های خلفا، معاویه و یزید؛
۳. مشروع نشان دادن اساس خلافت خلفا بر پایه شورا و مبانی دموکراسی؛
۴. در حاشیه قرار دادن نقش محوری علی (علیه‌السلام) در دوران حکومت و تحقق ولایت الهی؛
۵. برجسته کردن نقش امام حسن (علیه‌السلام) و امام حسین (علیه‌السلام) در وقایع دوران خلفا، به‌خصوص قتل عثمان (در حالی که اقدامات عثمان باعث طغیان عمومی و کشته شدن وی شد)؛
۶. تحریف وقایع صدر اسلام و افسانه‌پردازی در تبیین تاریخ و سیره اهل‌بیت (علیهم‌السلام)؛

۷. توجه نداشتن به بعد تخریبی معاویه در ایجاد تفرقه در امت اسلامی و تصویرسازی مثبت از وی؛

۸. استفاده از کتب تاریخی نامعتبر و تفاسیر برخی از مفتی‌های اهل سنت در معرفی سیره حسنین علیهما السلام؛

۹. متعصب نشان دادن شیعیان و شخصیت‌های برجسته‌ای همچون ابوذر، مالک اشتر، عمار یاسر و...؛

۱۰. سانسور تاریخ اسلام و نپرداختن به وقایع جنگ جمل و نقش عایشه در تحریک مسلمانان علیه خلافت امیرمؤمنان علیه السلام؛

۱۱. تطهیر چهره یزید و معرفی وی به عنوان حدیث‌شناس و شخصیت برجسته اسلامی؛

۱۲. مسموم کردن امام حسن علیه السلام توسط فردی ناشناس و تبرئه کردن جعده (همسر امام)؛

در این سریال که فاقد منابع مستند تاریخی است، می‌باشد با برخورداری از تجهیزات حرفه‌ای تصویربرداری و تکنیک‌های فیلم‌برداری، تنها به ظواهر برنامه‌سازی توجه کرده‌اند و عوامل تولیدی آن در به تصویر کشیدن یک سکانس جنگی به حدی ناتوان بوده‌اند که با استفاده از جلوه‌های ویژه به نمایش جنگ‌های صفین و نهروان پرداخته‌اند و از نظر حرفه‌ای، یک قسمت سریال فاخر «مختارنامه» با همه این سریال برابری می‌کند.

شیطنت نویسندگان فیلمنامه این سریال زمانی برای مخاطب بیشتر آشکار می‌شود که در پرداختن به جنگ‌های امام علی علیه السلام با قاسطین، مارقین و ناکثین، به سرعت از وقایع تاریخی و لغزش برخی صحابه عبور کرده و تمام وقایع سال‌های ۳۵ تا ۴۰ هجری قمری را تنها در سی دقیقه نمایش داده‌اند و با پرداختن به واقعه شهادت مولای متقیان

علی علیه السلام مدعی شده‌اند که ابن ملجم (ملعون) با خنجر امیرمؤمنان علیه السلام را به شهادت رسانده و این بخشی از قضای الهی و تقدیر بوده است!

از دیگر سفسطه‌های این شوی عربی، القای جدال و اختلاف میان حضرت اباعبدالله‌الحسین علیه السلام و حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام به‌خصوص در ماجرای صلح امام حسن علیه السلام با معاویه می‌باشد که این فرافکنی با نمایش چهره‌های منتسب به بانوی دو عالم فاطمه زهرا علیها السلام و زینب کبری علیها السلام با حرمت‌شکنی دیداری توأم شده است.

آنچه پیش رو دارید، نقد و حاشیه‌ای بر برخی از ادعاهای این سریال است که حجت‌الاسلام والمسلمین سید محمد یزدانی (پژوهشگر همکار) زحمت آن را متحمل شده‌اند. البته علاوه بر این، مجموعه متن عربی آن به‌صورت جداگانه در مجلد دیگری تقدیم خوانندگان می‌شود. چنان‌که ترجمه فارسی آن در مجلدی مجزاً تقدیم می‌گردد.

لازم به یادآوری است آماده‌سازی این مجموعه بنا به دستور ریاست محترم جامعه المصطفی علیه السلام بوده که علاوه بر ارسال آن به مراجع ذی‌ربط، آیت الله اعرافی دستور فرمودند نسخه‌هایی برای بهره‌گیری در کتابخانه‌های جامعه المصطفی علیه السلام آماده شود که تعداد محدودی تکثیر و صحافی شده و از این طریق در اختیار مخاطبان جامعه المصطفی علیه السلام قرار می‌گیرد.

در پایان جا دارد از مجموع دست‌اندرکاران پژوهشکده علوم اسلامی و همکاران محترمی که با پی‌گیری مجدانه و بی‌شائبه این مجموعه را فراهم آورده‌اند تقدیر و تشکر کنیم؛ به‌ویژه از پی‌گیری‌های کارشناس مسئول این پژوهشکده جناب حجت‌الاسلام و المسلمین مقصود بخشاوند و مسئول محترم دفتر پژوهشکده جناب آقای عبدالحسین عموری سپاسگذاری داریم.

پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی علیه السلام